

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 21 juin 1994, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "organisant les modalités de l'apport de la participation de l'Etat dans la Société nationale d'investissement à la Caisse générale d'épargne et de retraite-Holding", a donné le 28 juin 1994 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 21 juni 1994 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot organisatie van de modaliteiten voor de inbreng in de Algemene Spaar en Lijfrentekas-Holding van de deelneming van de Staat in de Nationale Investeringsmaatschappij", heeft op 28 juni 1994 het volgend advies gegeven :

Suivant l'article 84, alinéa 2, introduit par la loi du 15 octobre 1991 dans les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, l'urgence qui permet au ministre de demander que l'avis de la section de législation soit donné dans un délai ne dépassant pas trois jours doit être spécialement motivée. En l'occurrence, la demande d'avis est motivée dans les termes suivants :

"De Ministerraad van 17 juni 1994 heeft beslist om het advies bij hoogdringendheid in te winnen, teneinde zo snel mogelijk de pre-closing acties te kunnen voorbereiden in het kader van de overdracht van de aandelen van de overheid in de Nationale Investeringsmaatschappij. Dit besluit wordt genomen ter uitvoering van de overeenkomst tussen de Belgische Staat en een aantal private vennootschappen, en ligt in het verlengde van een aantal besluiten die reeds voor advies werden voorgelegd aan dit Hoog Rechtscollege. In het belang van de Schatkist, is het dan ook van groot belang om zo vlug mogelijk over dit ontwerp het advies van de Raad van State te verkrijgen".

*

*

*

Dans le bref délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat doit se limiter à formuler les observations ci-après.

*

*

*

.../...

Examen du projet.Intitulé.

L'intitulé serait mieux rédigé ainsi qu'il est indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

Préambule.

1. Il convient d'intervertir les alinéas 1er et 2, afin de viser les textes dans l'ordre chronologique en commençant par le plus ancien.

2. A propos de l'alinéa 1er (devenant alinéa 2), l'usage veut qu'il soit rédigé comme suit :

"Vu la loi du 22 juillet 1993 portant des dispositions fiscales et financières, notamment les articles 98 et 100;"

3. A l'alinéa 3, la mention des textes qui ont modifié la loi du 17 juin 1991 est incomplète et doit être complétée. Au surplus, la loi du 22 mars 1993 ne doit pas être citée avec son intitulé.

4. Les alinéas 4 et 5 doivent plutôt faire l'objet de considérants.

.../...

Dispositif.Article 2.

1. Il ne se conçoit pas qu'un texte normatif procure des effets administratifs à une convention privée si les obligations que celle-ci crée à l'égard des tiers ne sont pas reproduites dans le texte en projet. Dès lors, ou bien il faut, lors de la publication, joindre la convention à l'arrêté, ou bien, si cette solution ne peut être retenue, il y a lieu de reproduire les obligations que la convention impose à l'Etat.

2. La seconde phrase, en tant qu'elle énonce que

"L'Etat est ... autorisé à décider qu'il restera garant à l'égard de ces sociétés privées de la bonne exécution de la Convention du 24 mai 1994 par la Caisse générale d'épargne et de retraite-Holding",

est une disposition qui n'est pas normative; dès lors, il y a lieu de l'omettre.

Toutefois, si cette seconde phrase devait s'interpréter comme autorisant un organe indéterminé de l'Etat à prendre de nouvelles mesures modifiant les lois existantes après le 31 juillet 1994, cette disposition serait illégale parce que contraire à l'article 101 de la loi du 22 juillet 1993 portant des dispositions fiscales et financières. Il appartiendrait au seul législateur d'adopter ces mesures après le 31 juillet 1994.

.../...

Article 3.

L'alinéa 2 appelle la même observation que celle formulée sous l'article 2, point 2.

Article 4.

La disposition appelle la même observation que celle formulée sous l'article 2, point 1.

Article 5.

Selon le paragraphe 3 de l'article 1er en projet

"La S.F.I. est une société anonyme régie par les lois coordonnées sur les sociétés commerciales dans la mesure où il n'y est pas dérogé par la présente loi ni, en raison de la nature spéciale de la société, par ses statuts".

Selon le paragraphe 4,

"Les dispositions statutaires dérogeant aux lois coordonnées sur les sociétés commerciales n'entrent en vigueur qu'après approbation par le Roi".

La disposition en projet appelle deux observations :

- d'une part, les statuts d'une société ne peuvent pas déroger aux dispositions impératives des lois coordonnées sur les sociétés commerciales;

.../...

- d'autre part, il est donné pouvoir au Roi d'approuver de telles modifications, même au-delà de la date à laquelle les pouvoirs spéciaux viennent à échéance, c'est-à-dire après l'expiration du délai visé à l'article 101 de la loi du 22 juillet 1993 précitée.

Une telle manière de procéder ne peut être admise.

Dès lors, les paragraphes 3 et 4, dans la mesure indiquée ci-dessus, doivent être revus.

Article 7.

Dans la phrase liminaire, les mots "et modifié par l'arrêté royal n° 250 du 31 décembre 1983" doivent être omis.

Au surplus, dans l'article 3ter, alinéa 1er, en projet, les mots "d'un exécutif" doivent être remplacés par les mots "d'un gouvernement".

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moet de minister, wanneer hij vraagt dat het advies van de afdeling wetgeving binnen een termijn van ten hoogste drie dagen wordt gegeven, dat verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen omkleden. In het onderhavige geval luidt de motivering aldus :

"De Ministerraad van 17 juni 1994 heeft beslist om het advies bij hoogdringendheid in te winnen, teneinde zo snel mogelijk de pre-closing acties te kunnen voorbereiden in het kader van de overdracht van de aandelen van de overheid in de Nationale Investeringsmaatschappij. Dit besluit wordt genomen ter uitvoering van de overeenkomst tussen de Belgische Staat en een aantal private vennootschappen, en ligt in het verlengde van een aantal besluiten die reeds voor advies werden voorgelegd aan dit Hoog Rechtscollege. In het belang van de Schatkist, is het dan ook van groot belang om zo vlug mogelijk over dit ontwerp het advies van de Raad van State te verkrijgen".

*

* *

Binnen de korte termijn die de Raad van State is toegemeten, moet hij zich bepalen tot het maken van de volgende opmerkingen.

*

* *

.../...

Onderzoek van het ontwerp.

Opschrift.

Het opschrift zou beter als volgt worden gesteld :

"Koninklijk besluit tot regeling van de wijze waarop de deelneming van de Staat in de Nationale Investeringsmaatschappij ingebracht wordt in de Algemene Spaar- en Lijfrentekas-Holding".

Aanhef.

1. Het eerste en tweede lid dienen onderling van plaats te worden verwisseld teneinde te verwijzen naar de teksten in chronologische volgorde, te beginnen met de oudste.

2. Het gebruik wil dat het eerste lid (dat het tweede lid wordt) als volgt wordt gesteld :

"Gelet op de wet van 22 juli 1993 houdende fiscale en financiële bepalingen, inzonderheid op de artikelen 98 en 100;"

3. In het derde lid worden niet alle teksten vermeld die de wet van 17 juni 1991 hebben gewijzigd; de opsomming moet worden aangevuld. Bovendien behoeft het

.../...

opschrift van de wet van 22 maart 1993 niet te worden vermeld.

4. Het vierde en vijfde lid zouden veeleer als consideransen moeten worden gesteld.

Bepalend gedeelte.

Artikel 2.

1. Het is niet denkbaar dat een regelgevende tekst dwingende gevolgen verleent aan een private overeenkomst als de verplichtingen die deze overeenkomst schept ten opzichte van derden niet in de ontworpen tekst worden vermeld. Bijgevolg moet bij de bekendmaking de overeenkomst bij het besluit worden gevoegd, ofwel, als die oplossing niet kan worden aangenomen, moet melding worden gemaakt van de bij de overeenkomst aan de Staat opgelegde verplichtingen.

2. In zoverre in de tweede zin wordt gesteld dat

"de Staat mag ... beslissen dat hij ten aanzien van die private vennootschappen de goede uitvoering van de Overeenkomst van 24 mei 1994 door de Algemeen Spaar- en Lijfrentekas-Holding zal blijven waarborgen",

heeft de bepaling geen regelgevende kracht; deze zin dient bijgevolg te vervallen.

.../...

Indien deze tweede zin zo zou worden uitgelegd dat hij een onbepaald Staatsorgaan machtigt om na 31 juli 1994 nieuwe maatregelen te nemen tot wijziging van de bestaande wetten, zou deze bepaling evenwel onwettig zijn want in strijd met artikel 101 van de wet van 22 juli 1993 houdende fiscale en financiële bepalingen. Het komt alleen de wetgever toe die maatregelen te nemen na 31 juli 1994.

Artikel 3.

Bij het tweede lid dient dezelfde opmerking te worden gemaakt als die welke is gemaakt onder artikel 2, punt 2.

Artikel 4.

Bij de bepaling dient dezelfde opmerking te worden gemaakt als die welke is gemaakt onder artikel 2, punt 1.

Artikel 5.

Paragraaf 3 van het ontworpen artikel 1 luidt als volgt :

"De F.I.M. is een naamloze vennootschap waarop de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen van toepassing zijn, voor zover hiervan niet wordt afgeweken door deze wet of, wegens de speciale aard van de vennootschap, door haar statuten".

.../...

In paragraaf 4 wordt het volgende gesteld :

"De statutaire bepalingen die afwijken van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen treden pas in werking na goedkeuring door de Koning".

Bij de ontworpen bepaling behoren twee opmerkingen te worden gemaakt :

- enerzijds mogen de statuten van een vennootschap niet afwijken van de dwingende bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen;
- anderzijds wordt de Koning gemachtigd om zulke wijzigingen goed te keuren, zelfs na de datum waarop de bijzondere machten vervallen, te weten na het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 101 van de voormelde wet van 22 juli 1993.

Zulk een werkwijze kan niet worden gedoogd.

Bijgevolg dienen de paragrafen 3 en 4, in de hierboven vermelde mate, te worden herzien.

Artikel 7.

In de inleidende zin dienen de woorden "en gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 250 van 31 december 1983" te vervallen.

.../...

In het ontworpen artikel 3ter, eerste lid, dienen bovendien de woorden "Gemeenschaps- of Gewestexecutieve" vervangen te worden door de woorden "Gemeenschaps- of Gewestregering".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs : J.-J. STRYCKMANS,
de Heren :

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY,
Y. KREINS,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame : J. GIELISSEN,
Mevrouw :

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme C. DEBROUX, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. C. DEBROUX, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

J.-J. STRYCKMANS.